

HØRINGSUTTALELSE FRA FORELDREÅDET VED HEDALEN BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

INNLEDNING

FAU ved Hedalen barne- og ungdomsskole har i møte 28.1.2010 vedtatt å gi følgende høringsuttalelse vedrørende forslag om å flytte ungdomstrinnet ved skolen til Sør-Aurdal ungdomsskole.

Innledningsvis vil vi peke på at vi finner høringsdokumentet mangelfullt. Dette har leder i FAU tatt opp i brev til kommunen, men rådmannen vil ikke gi svar på spørsmålene vi har stilt (vedlegg 1 og 2). I brev til FAU datert 26.10.2009 lovte rådmannen at spørsmålene ville bli besvart i den videre saksgangen. Dette mener vi ikke er gjort, og vi forventer at rådmannen i sitt saksframlegg til kommunestyret 18.2.2010. gir svar på de stilte spørsmål.

Høringsdokumentet rådmannen har lagt fram legger egne forutsetninger til grunn, utover kommunestyrets vedtak. Vi stiller spørsmålsteget ved lovligheten ved å gjøre dette. Vi ber om en ny høringsrunde når fullstendig konsekvensutredning foreligger.

Foreldrenes hovedansvar for barnas utdanning er klart definert i både barneloven og opplæringsloven. Læringsplakaten og FNs menneskerettigheter er også med på å understreke at hovedansvaret for både oppdragelse og opplæring ligger hos foreldrene. Med bakgrunn i dette håper vi at vår uttalelse blir gitt betydelig vekt når kommunestyret skal gjøre endelig vedtak i skolesaken.

Først vil vi understreke at forslaget om å flytte ungdomstrinnet ved Hedalen barne- og ungdomsskole til SAUS, var uventet. Kommunestyret hadde tidligere vedtatt at reiseavstanden er for lang. Vedtaket av 24.9.2009 utfordret foreldregruppen, og vi viser her til resultatet av spørreundersøkelsen om friskole som ble gjennomført i november 2009. Foresatte til 123 barn i alderen 0 år til og med 9. trinn i Hedalen fikk spørreskjemaet, 119 av disse svarte og av disse var alle positive til å bruke friskole i bygda, dersom alternativet er å sende ungdomstrinnselevne til Bagn.

Vi er opptatt av at barna våre skal ha opplæring av høy kvalitet. Standpunkt karakterer, nasjonale prøver, eksamensresultater og tilbakemelding fra videregående skole sier noe om kvaliteten på Hedalen barne- og ungdomsskole. Vi mener vi har en god skole – en skole vi ønsker å bevare og som vi ønsker skal være i kontinuerlig utvikling.

TRANSPORT

Den viktigste grunnen til at vi er imot å overføre elevene til Bagn, er reiseavstand, reisetid og kvalitet på skoleskyssen. Kommunestyret vedtok 24.9.2009 at det skal være direktebuss fra Hedalen til SAUS. Høringsdokumentet legger ikke opp til det, og en vesentlig grunn er nok at kommunen da må betale 750 000 kroner for dette. Vi finner det uakseptabelt å påføre våre barn en slik belastende skolevei.

Det er heller ikke beskrevet hvordan skyssopplegget skal gjennomføres. Dette blir etter sigende ikke klart før i mars, etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Fylkeskommunen skal se på om transporten kan effektiviseres ved at kommunen endrer på start- og sluttiden på skolene i ytre del. Hva dette i praksis betyr, og hvilke konsekvenser det vil få, sier utredningen ikke noe om. Her nevner vi at endringer også kan få konsekvenser for 1.-7. trinn ved skolen vår. Vi finner grunn til å kritisere mangler i rapporten på dette området. Så viktige forutsetninger må være på plass før en eventuelt gjør vedtak om å legge ned ungdomstrinnet ved Hedalen barne- og ungdomsskole.

Med reisetid tur/retur skole mener Barneombudet samlet tid til gå-, reise- og ventetid (vedlegg 3). For de elevene som bor lengst sør i Hedalen, vil denne tiden på sommerføre bli ca. 90 minutter hver vei (jfr. bussturen nov. 2009). Da legger vi til grunn at det ikke er satt opp tilførselsbuss fra Vestbygda. Per i dag bor det ca. 15 barn i skolepliktig alder i Storruste krets (lengst sør i bygda). Mange elever må gå et stykke for å komme til vei der bussen kjører. De som er bosatt i Grøvslia vest for Hedalen stavkirke, må gå en halv time for å komme til fylkesveien. I sum betyr dette at et betydelig antall elever vil ha lang arbeidsvei.

Vi minner også om at elever fra Hedalen og fra vestsida av Begnadalen, slik høringsdokumentet legger opp til, skal kjøre samme buss, med bussbytte på Begnadalen. Stopp, start og omlasting kan føre til at reisetiden øker med opp mot 10-15 minutter for hedalselevne. Einar Opperud fra Nettbuss antydte under prøvebussturen, en tid på 15 minutter til på- og avmontering av kjetting vinterstid. I sum vil dette bety en reisevei på opp til 4 timer tur/retur for de elevene som bor på Søbekkseter/Hedalsfjellet, i Grøvslia og i Storruste krets. Dette mener vi er både uforsvarlig og uakseptabelt. Hvis skyssopplegget ikke tar hensyn til årstidene, vil det bety at våre barn må regne med å komme for sent på skolen flere dager hvert skoleår; det kan ikke aksepteres.

Vi viser også igjen til barneombudets uttalelse (vedlegg 3), hvor han viser til NOU 1995:18, hvor maksimalt anbefalt reisetid for elever i 8-10 klasse én vei er 75 minutter (inkludert gå-, vente- og reisetid)

Da dagens ungdomsskoleelever blir brukt som reisefølge for barneskoleelever som har krav på reisefølge, vil dette medføre økte skyssutgifter for Hedalen barneskole (opplæringsloven § 7.4. om reisefølge og tilsyn). Ungdomsskoleelever som vil komme til å få berettiget reisefølge til SAUS, må også med i beregningen. Vi kan ikke se at dette er nevnt i høringsdokumentet.

Vedtaket av 24.9.2009 krevde et politisk engasjement til å jobbe for utbedring av rv. 243 og fv. 255. Vi kan ikke se at dette er nevnt verken i rådmannens utredning eller kommunestyrets egne prioriteringer. (Jfr. vegplan for fylket 2009-2013)

BARNAS BESTE?

For våre barn vil ungdomsskole på Bagn bety forlenget arbeidsdag, og mulighetene til å delta i familie- og fritidsaktiviteter vil bli redusert. Vi ytrer også bekymring for våre barns fysiske og psykiske helse som følge av reduserte muligheter til å delta i fysisk fostring og andre aktiviteter. Mange av elevene har i dag mulighet til å gå eller sykle til skolen, denne muligheten mister de med den lange transportveien. Heller ikke dette temaet er berørt i rapporten. Vi minner her om satsingen på FYSAK i kommunen. Vi viser også til opplæringslovens § 9a-1; Det er kommunens ansvar å gi elevene et grunnskoletilbud som gir hver enkelt en rett til *"et godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring"* (vedlegg 3). Det er bemerkelsesverdig at disse negative konsekvensene ikke engang er nevnt i høringsdokumentet.

Barnekonvensjonens artikkel 3 (vedlegg 3) sier at en i alle saker som berører barn, skal ta hensyn til barnets beste. Det er dette, og ikke økonomi, som må veie tyngst når kommunestyret skal bestemme framtiden til ungdomstrinnet i Hedalen.

Vi er videre kjent med at SAUS praktiserer fleksitid. Dersom hedalselevene skal få et likeverdig skoletilbud, vil de også måtte ha rett til å delta i dette tilbudet. Utredningen sier ikke noe om hvordan det eventuelt kan gjennomføres, og følgelig er ikke kostnadene ved tiltaket innarbeidet.

Det har vært godt samspill mellom elevene på barnetrinnet og ungdomstrinnet på skolen i Hedalen. Det vil derfor være et tap for begge elevgruppene om de må skilles. Et tap vil det også bli dersom ungdomstrinns lærerne må finne seg andre arbeidsplasser. Det vil bety et svekket fagmiljø ved skolen. – Dette er også en negativ konsekvens som ikke er omtalt i dokumentet.

ØKONOMI

Oppvekstgruppas rapport fra 2008 sier at lønnsutgiftene ved ungdomstrinnet i Hedalen er på 1 600 000 kroner. Rådmannens utredning oppgir at utgiften er 2 392 400 kroner. Hva skyldes denne store forskjellen? Oversikten viser ikke hvor mye som er knyttet til klassenes timetall og hva som er knyttet til enkeltvedtak/spesialundervisning. Enkeltvedtaket følger den enkelte elev til SAUS også. Konsekvensutredning av sammenslåing av ungdomstrinnene med hensyn til denne typen undervisning, mangler. Behovet for spesialundervisning vil variere over tid. Ettersom ungdomstrinnet ved Hedalen barne- og ungdomsskole er lite, kan spesialpedagogiske behov i prosent av totaltimetallet variere mye. Vi mener det vil være riktig å legge et gjennomsnittstimetall i fylket til grunn når en skal beregne framtidige kostnader til spesialundervisning.

Elevtallet i Hedalen øker de nærmeste årene. Vi forventer at det lages en prognose som gjelder for flere år framover. Dagens elevtall er ikke representativt til å vise den reelle innsparingen, som vil bli betydelig mindre når elevtallet fra Hedalen øker.

Skolen er hjertet i bygda vår. Dersom ungdomstrinnet flyttes, mener vi dette vil få negative konsekvenser for bosettinga. En spørreundersøkelse rettet til foreldre i oktober 2009 viser at dette er en svært reell problemstilling (vedlegg 4).

I Hedalen er det en rekke større og mindre private næringsvirksomheter. Mellom 250 og 300 arbeidsplasser er knyttet til disse. 20 bedrifter har 150 millioner kroner i omsetning. Reduksjon av sørvistilbud i nærrområdet vil, som vist, få betydning for bosettinga, og dermed også for næringslivets mulighet til å beholde og rekruttere arbeidskraft. Et svekket næringsliv vil dessuten få konsekvenser for kommunens skatteinntekter. Heller ikke slike konsekvenser er berørt i høringsdokumentet.

Kommunalministeren har varslet en gjennomgang av hvem som skal ha ansvar for skoleskyss (vedlegg 5). Bakgrunnen er fylkeskommuners protest mot at kommuner gjør vedtak som velter utgifter over på høyere nivå. Det er en reell fare for at det i fremtiden blir kommunen selv som må bære alle transportutgifter ved skoleskyss.

Foreldrene i Hedalen har enstemmig ytret at de heller vil at barna skal gå på friskole her i bygda, framfor å reise til Bagn. Utredningen burde si noe om de økonomiske konsekvenser dette medfører. Kommunen får, i følge rådmannen, redusert sine overføringer med 62 000 kroner per elev som vil gå i friskole (vedlegg 6).

År	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017
----	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

Elevtall	27	23	30	34	39	32	30
Tapt rammetilskudd	1 674 000	1 426 000	1 860 000	2 108 000	2 418 000	1 984 000	1 860 000

I tillegg til det tapte rammetilskuddet vil kommunen fortsatt ha ansvar for spesialundervisning, transport av elever fra hele kommunen som vil gå på friskole i Hedalen, transport av dem som måtte ønske å gå på Sør-Aurdal ungdomsskole hvis ungdomstrinnet i Hedalen blir lagt ned, samt utgifter til pp-tjeneste og helsetjenester.

Risikoen for at dette kan bli et økonomisk tapsprosjekt for Sør-Aurdal kommune, er stor. Vi forventer at rådmannen i sin saksutgreiing legger fram et godt gjennomarbeidet regnskap for kommunestyret. Her må alle relevante tall, både med hensyn til inntekter og utgifter, spesifiseres. Utredningen må vise en nettosum av besparelsen slik at det senere ikke kan skapes tvil om den økonomiske effekten av vedtaket.

KONKLUSJON

Vi mener bestemt at vi har en god skole, hvor elevene viser gode resultater. Skoletilbudet er noe av det mest grunnleggende i et samfunn. Brukernes situasjon og behov er imidlertid nærmest fraværende i høringsnotatet.

Reisetida fra Hedalen til SAUS er for lang. Dette gir flere negative konsekvenser for våre barn, som mindre fysisk aktivitet, mindre samvær med familie, nedsatt læringsutbytte og mindre tid til fritidsaktiviteter.

Vi finner det vanskelig å forstå at det i hovedsak er tilbudet til de minste og svakeste som skal rammes, når man vet at behovet for de ikke lovpålagte oppgavene ikke er vurdert. I denne sammenheng er det påfallende at man ser på mulighetene for å innføre eiendomsskatt, men først etter at basale tilbud er fjernet.

De økonomiske virkningene av forslaget er ikke vurdert i sin helhet, kun fragmentarisk. Det ser ut til å være en del mangler i det fremlagte dokumentet, hvor fremstillingen av inntjening og utgifter er mangelfull. Tallene er tatt fra en her og nå situasjon og tar ikke høyde for fremtidige variasjoner, for eksempel økning av elevtallet om få år. Befolkningssituasjonen, og hvilken effekt forslaget vil ha på bosettingsmønstret, er ikke berørt. Det er oppsiktsvekkende at kommunen heller ikke vil gi svar på tilleggsinformasjon FAU har bedt om å få.

Konsekvensen av vedtaket kan bli en negativ utvikling av bygda vår, redusert næringsutvikling, redusert tilflytting og økt fraflytting. Vi mener at vedtaket vil redusere Hedalens evne til å bidra positivt til Sør-Aurdal kommunes økonomi, noe som kommer til å overstige innsparingen ved nedleggelse av ungdomstrinnet ved Hedalen barne- og ungdomsskole.

Vi håper fortsatt på at kommunestyret vedtar å opprettholde ungdomsskolen i Hedalen, og med så klar ordlyd at det gir forutsigbarhet til dem som bor her, eller tenker på å flytte hit.

Vi ønsker fortsatt et offentlig skoletilbud i Hedalen. Dersom vedtaket av 24.9.2009 blir stående, vil det bli etablert privat ungdomsskole i bygda. Dette gjenspeiler innbyggernes vilje og demokratiske rett.

For FAU ved Hedalen barne- og ungdomsskole

Heidi Sollie Aaslie

Svein Gunnar Huset

Leder

Nestleder

VEDLEGG 1

FAU ved Hedalen barne og ungdomsskole
v/ Heidi Sollie
3528 HEDALEN

Sør Aurdal kommune
Rådmannen
2930 BAGN

ENDRING AV SKOLESTRUKTUREN I SØR-AURDAL KOMMUNE.

Vi viser til vedtak om framtidig skolestruktur i Sør Aurdal kommunestyret 24.09.09.

FAU ved Hedalen barne- og ungdomsskole er klar over at det er ansatte i kommuneledelsen som skal være saksbehandlere i den videre prosessen. Vi regner med at lover og forskrifter blir fulgt og at det blir gjort alt for at faktaopplysninger som blir brukt i saksbehandlingen blir kvalitetssikret. Vi regner også med at kommunen ønsker at grunnskoletilbudet blir gitt innenfor sentralt anbefalte retningslinjer.

Men, fordi denne saken er viktig for lokalsamfunnet i Hedalen, og fordi saken skal ut på høring i nærmeste framtid, ønsker vi informasjon slik at vi kan være best mulig forberedt til å kommentere høringsutkastet.

Vi har nedenfor listet opp en del punkter som vi ønsker svar på, så snart kommunen har svar, og før den politiske behandlingen av saken.

1. Hvor mange stillingshjemler er pr. i dag knyttet til ungdomsskoletrinnet i Hedalen?
2. Hvor mange elever blir det på hvert trinn ved SAUS de nærmeste årene, etter en evt. sammenslåing? (se nedenfor mht antall elever i Hedalen).
3. Hva blir økningen i antall stillingshjemler ved SAUS, etter en evt. sammenslåing, herunder språkdeling og tilrettelagt undervisning?
4. Hva regner kommunen som en gjennomsnittlig kostnad pr stillingshjemmel i form av lønn og sosiale kostnader?
5. På grunn av tidligere avgang må det kjøres parallelle busser i Hedalen. Hva koster transporten som ungdomsskoleelevene vil måtte ha, når det forutsettes direkte transport (uten opptak eller avsetning gjennom Begnadalen) av ungdommer fra Hedalen - Bagn t/r?
6. Hva blir ekstrakostnadene til pålagt ledsager under transport for en funksjonshemmet elev? (pr. i dag et faktum).
7. Hvilke bygningsmessige kostnader vil påløpe for evt. omgjøringer/ byggearbeider/tilrettelegginger ved SAUS?
8. Hvilke kostnadsbesparelser vil forslaget for øvrig medføre, -art og beløp?

9. Hvilke kostnadsøkninger vil forslaget for øvrig medføre, -art og beløp, herunder felles læreverk?
10. Det bes, som et resultat av ovennevnte, angitt en nettosum av besparelsen, slik at det senere ikke kan skapes tvil om den økonomiske effekten av forslaget.

Vi vil presisere at tallet på ungdomsskoleelever i Hedalen de nærmeste årene er (slik det ligger an i dag):

- 2012, 32 elever
- 2013, 36 elever
- 2014, 40 elever
- 2015, 34 elever

Denne presiseringen gjøres fordi det ikke bør feste seg et inntrykk av at antall elever er 27, slik det ble fremstilt i kommunestyremøte.

Vi ser fram til svar på ovennevnte punkter slik at vi har et bedre grunnlag for å gi en uttalelse av høringsdokumentene som etter hvert vil bli sendt ut i saken.

Med vennlig hilsen
FAU ved Hedalen barne og ungdomsskole

Heidi Sollie
Leder

Svein Gunnar Huset
Nestleder

Sør-Aurdal kommune

Rådmannen

FAU Hedalen barne- og ungdomsskole
v/Heidi Sollie

3528 HEDALEN

att.:

Deres ref.:

ArkivsakID:
08/660

Vår ref.:

09/7230

Arkiv:
151

Vår dato:
26.10.2009

Vedr. sak om skolestrukturen i Sør-Aurdal kommune

Det vises til deres brev mottatt her 20.10.2009.

Dere lister her opp ti spørsmål som dere ønsker svar på, som dere sier, før den politiske behandlingen av saken.

Det dere ber om her vil i vesentlig grad være berørt i den videre saksgangen. Derfor blir det uryddig å løsrive dette fra saksutredningen i forbindelse med høringen, der vi vil prøve å belyse alle sider så godt som mulig. Konklusjonen blir derfor at vi ivaretar dette gjennom den ordinære saksbehandlingen framover.

Med hilsen

Erland Odden
rådmann

Dir. tlf.: 61 34 85 11

E-post: erland.odden@sor-aurdal.kommune.no

Kopi til:

Inger Randi Kleven
Kåre Helland

VEDLEGG 2

Til

Ordfører Kåre Helland

Rådmann Erland Odden

Tjenesteleder for skolene Inger Randi Kleven

Vi viser til mottatt høringsdokument i saken om endret skolestruktur i Sør Aurdal. I den forbindelse har vi noen spørsmål vi ønsker svar på, før vi kommer med vår høringsuttalelse.

Vi ser av dokumentene at det er planlagt å bruke totalt to busser til skyssing av elever i Hedalen, både de som skal til Bagn og de som fortsatt skal gå på skole i Hedalen. Vi ønsker en nærmere beskrivelse av hvordan dette skal foregå i praksis. Vil skolestart/slutt bli endret? I så fall hvordan og ved hvilke skoler? Hvis det er meningen at bare to busser skal brukes, vil det fravike fra vedtaket som er nevnt i høringsdokumentet: *"Det utarbeides en transportplan med direktetransport fra Hedalen dirkete til og fra SAUS med kortest mulig reisetid for eleven"*. Dette vil ikke være gjennomførbart med bare to busser, med dagens skolestart ved HEBU og Nes skole. Det nevnes kort i dokumentet at dette skyssopplegget skal avgjøres etter et skyssmøte i mars. Hvordan forventer dere at vi skal kunne kommentere en skyssordning, som pr i dag ikke engang er planlagt? Dette aksepteres ikke.

Reisetiden blir lang for de som bor lengst unna. Vi kan ikke se et eneste ord i høringsdokumentet som sier noe om konsekvensen av dette for disse barna. Betyr det at dette sees på som ubetydelig? Hvis ikke, ønsker vi en konsekvensutredning av denne ekstra belastningen for våre barn.

Vi ser av høringsdokumentet at spørsmålet om språkdeling ikke er nevnt i avsnittene som omhandler ytre del. Hva er grunnen til det? Sees ikke dette på som et problem? Elevene i Hedalen er bokmåselever. Kan vi være garantert læreverk og undervisning på bokmål? Hvordan løses dette pr i dag med elever fra Begnadalen?

I dag har elevene ved SAUS fleksitid. De kan komme tidligere for å jobbe med lekser med lærerhjelp. Vil våre elever få det samme tilbudet? Hvordan skal dette i praksis gjennomføres,

vi tenker da på skyss til skolen? Hvis det viser seg at dette ikke er gjennomførbart, vil da fleksitidsordningen fjernes for alle elever? Eller vil den ekstra lærerressursen som brukes i fleksitiden tilbys våre elever på en annen måte?

I avsnittet ”Pedagogiske konsekvenser” ramses det opp en rekke punkter under underoverskriften *Utfordringer og positive pedagogiske konsekvenser*.... Her i Hedalen ser vi ikke på utfordringer som noe negativt, og det oppleves som en hån og fullstendig latterlig at det ikke er beskrevet en eneste negativ konsekvens av dette vedtaket. Vi forventer å se en mer grundig gjennomgang av dette temaet hvor både de negative og positive konsekvensene er nærmere utredet.

Vi viser til tidligere brev sendt i oktober 2009 (vedlegg nr 1) hvor vi ønsket svar på en rekke spørsmål angående den økonomiske realiteten i vedtaket. Vi mottok senere samme måned svar på dette brevet (vedlegg nr 2) med henvisning til svar i høringsdokumentet. Dessverre kan vi ikke se å ha mottatt svar på våre spørsmål i dette dokumentet. Vi gjentar derfor disse spørsmålene, samt noen tilleggsspørsmål som vi forventer å motta svar på denne gangen.

- 1. Hvor mange stillingshjemler er pr. i dag knyttet til ungdomsskoletrinnet i Hedalen (i høringsdokumentet beregnes en reduksjon med 4,88 stillinger – gjelder denne reduksjonen kun for u-trinnet?)*
- 2. Hva blir økningen i antall stillingshjemler ved SAUS, etter en evt. sammenslåing, herunder språkdeling og tilrettelagt undervisning? Dette er delvis belyst i høringsdokumentet, er disse tall kvalitetssikret og sett på i forhold til reelt behov for tilrettelagt undervisning gjennom flere år?*
- 3. Ekstrakostnader rundt transport/skoleskyss er svært mangelfullt beregnet i høringsdokumentet. Hvilke reelle transportkostnader vil flytting av ungdomsskolen i Hedalen medføre? Forutsetter da at kommunen utarbeider en konsekvensutrednings om viser alle sider av saken.*
- 4. Hva blir ekstrakostnadene til pålagt ledsager under transport for en funksjonshemmet elev? Dette er pr i dag et faktum.*
- 5. Hvilke ekstrakostnader vil skoleskyssen medføre for fylkeskommunen?*
- 6. Hvilke økonomiske konsekvenser blir det for kommunen om det blir startet friskole for ungdomstrinnet i Hedalen? Herunder også transportkostnader. Kommunen er ansvarlig for skoleskyss enten om elevene går på offentlig- eller friskole. I dette må det*

beregnes transport av elever fra Hedalen til Bagn for de som ønsker å gå på offentlig skole, samt elever fra andre steder i kommunen som ønsker å gå på friskolen.

7. *Hvilke bygningsmessige kostnader vil påløpe for evt. omgjøringer/byggearbeider/tilrettelegginger ved SAUS? Gjennom høringsdokumentet sies det at det vil være beskjedne utbedringer (forstås som kostnader) – like fullt bør kostnadene fremkomme.*
8. *Det ser ikke ut til at kommunen har sett på samfunnsregnskapet ved å gjennomføre endret skolestruktur. Kommunal- og regionalminister Navarsete har i den senere tid gjentatte ganger sagt at hun vil se på samfunnsregnskapet ved skolenedleggelse, her gis det signaler fra sentralt hold. Kommunen bør vurdere hvilke samfunnskonsekvenser en endring av skolestruktur vil medføre (på kort og lang sikt), herunder inntektssvikt, fraflytting og redusert næringsvirksomhet for å nevne noe.*
9. *Hvordan har kommunen tenkt å følge opp sitt vedtak om å engasjere seg for utbedring av RV243 og FV255?*
10. *Hvilke kostnadsbesparelser vil forslaget (vedtaket) for øvrig medføre, - art og beløp?*
11. *Hvilke kostnadsøkninger vil forslaget (vedtaket) for øvrig medføre, art og beløp, herunder felles lærerverk?*
12. *Det bes, som et resultat av ovennevnte, angitt en nettosum av besparelsen slik at det senere ikke kan skapes tvil om den økonomiske effekten av forslaget.*

Gjennom høringsdokumentet burde en forvente at ovennevnte spørsmål var vurdert. Ettersom høringsdokumentet var svært mangelfullt, forventes det at kommunen gjennom videre behandling i saken vurderer og iberegner kostnader og konsekvenser ref. ovennevnte spørsmål/kommentarer.

Alle svar forventes gitt med henvisninger eller kilder som en del av kvalitetssikringen av svarene.

Vi forventer også en rask besvarelse, slik at disse svarene kan brukes i vår høringsuttalelse og gir derfor en svarfrist til 20. januar 2010.

For FAU

Heidi S. Aaslie

FAU leder

3528 HEDALEN

FAU ved Hedalen barne- og ungdomsskole

3528 HEDALEN

att.: Heidi S. Aaslie

Deres ref.:	ArkivsakID:	Vår ref.:	Arkiv:	Vår dato:
	10/48	10/360	034, A20	19.1.2010

Forespørsel ang. høringsdokument

Det vises til deres brev datert 12.01.10.

FAU konkluderer med at høringsdokumentet er mangelfullt, og ønsker svar på en rekke tilleggsspørsmål og konsekvensutredninger. Det blir opp til FAU sin vurdering om høringsdokumentet svarer til deres forventninger eller ikke. Det er vår vurdering at høringsdokumentet omtaler de momenter som kommunestyret gjennom sitt vedtak 24.09.09 ønsker en nærmere utredning av.

Det er et likelydende høringsdokument som må være utgangspunktet for de instanser som er invitert til å gi sin tilbakemelding på konsekvensene av vedtaket. Det er dermed ikke aktuelt å foreta tilleggsutredninger eller å gi nærmere vurderinger av enkeltspørsmål knyttet til det utsendte dokumentet til en av høringsinstansene.

FAU anbefales derfor å gi sin uttalelse til det utsendte dokumentet, og i den sammenheng kan det selvfølgelig fra deres side settes fokus på det dere mener er viktig å ta hensyn til i den videre behandlingen av saken.

Med hilsen

Erland Odden
rådmann
Dir. tlf.: 61 34 85 11
E-post: erland.odden@sor-aurdal.kommune.no

VEDLEGG 3

BARNEOMBUDET

Nedleggelse av nærskole

Vi viser til ditt brev om planlagt nedleggelse av ditt barns skole. Du skriver i brevet at det vil medføre en reiseveg tur retur på hele 15 mil på dårlige veier og vil utgjøre en arbeidsdag på 9 timer for små barn. Barna må dra hjemmefra kl. 07.15 og er tilbake kl. 16.30. Dette utgjør 9 timers arbeidsdag.

Barneombudet skal i henhold til lov og instruks arbeide for at barns behov, rettigheter og interesser blir tatt tilbørlig hensyn til på alle samfunnsområder. Ombudet skal særlig følge med i at lovgivning til vern om barns interesser blir fulgt, og at norsk rett samsvarer med de forpliktelser Norge har etter FNs konvensjon om barnets rettigheter.

Barneombudet har ikke myndighet til å avgjøre saker eller omstøtte vedtak, rettens kjennelser eller dommer. I enkeltsaker er vi derfor pålagt å henvise til de klagemuligheter som finnes innenfor den offentlige forvaltning og domstolsapparat.

Barneombudet har ikke tilstrekkelige opplysninger til å ta stilling til de kommunale vedtak i saken. Slik saken er fremstilt, med lang reiseveg på dårlige veier, ser vi imidlertid grunn til å reise spørsmål ved om kommunen feilaktig har lagt til grunn hva barn kan tåle av belastninger, istedenfor å legge avgjørende vekt på hva som er barnas beste.

Barneombudet er av den oppfatning at mange vedtak om skolenedleggelse kun har grunnlag i ønsket om økonomiske innsparinger, og at kommunen ser bort fra at slike nedleggelse fører til store belastninger på elevene og deres familier. Vi mener det er i strid med barnekonvensjonen og opplæringsloven.

Barnets beste

I hht Barnekonvensjonen artikkel 3 skal kommunen, i alle saker som berører barn ta hensyn til hva som er barnets beste. Dersom "Barnets beste" ikke er tilstrekkelig utredet i saksfremlegget, vil det være en saksbehandlingsfeil som kan føre til at vedtaket er ugyldig. Barnets beste forutsetter at det skal være en fordel for elevene at skolen legges ned, og at de overføres til den aktuelle skolen. Dette må synliggjøres i saken.

Nærskoleprinsippet

Konsekvensene for elever som må bytte skole på grunn av skolenedleggelse, er ofte dramatisk. Elevene preses til å gå på en skole de ikke har tilknytning til, noe som vil stride med nærskoleprinsippet.

Rett til lek og fritid

Den tid som går til transport vil gå ut over barnas rett til hvile og fritid. Retten til lek og deltakelse i fritidsaktiviteter er hjemlet i Barnekonvensjonen artikkel 31. Dersom reisevegen er så lang, eller så belastende, at den går ut over barns rett til lek og fritid, kan skyssordningen være i strid med Barnekonvensjonen. Dersom lang skyss på dårlige veier med dårlig transportmiddel går ut over læringsmiljøet, vil det være i strid med opplæringsloven.

Skoleskyss

I NOU 1995:18 omtales retten til skoleskyss. Her henviser en til Kirke- og undervisningsdepartementets veiledning i heftet N-4/85 om anbefalt tidsbruk til reise og ventetid ved skoleskyss. Det daværende Kirke- og undervisningsdepartement (nåværende Kunnskapsdepartementet) utaler følgende:

Ved praktiseringen av grunnskoleloven har Kirke- og undervisningsdepartementet anbefalt følgende når det gjelder "akseptabel" tid underveis (reisetid + gangtid + ventetid én vei):

For 1.-3. klasse: inntil 45 minutter

For 4.-6. klasse: inntil 60 minutter

For 7.-9. klasse: inntil 75 minutter

Barneombudet mener det er grunn til å stille spørsmål om denne anbefaling er i overkant av hva som er barnets beste. Avgjørende vil være vegens standard, og kvaliteten og servicenivået på skolebussen. Reisetid som overstiger de anbefalte normene vil vanskelig være i tråd med barnets beste, særlig for de yngste elevene.

Læringsutbyttet

Nedleggelse av skoler kan gå ut over elevenes rettigheter etter opplæringsloven. Når elevene blir henvist til å tilbringe uforholdmessig mye tid på buss/ferge, vil dette påføre elevene ubehag i form av redusert fritid, muskel- og skjelettplager, økt risiko for mobbing og uvelhet som følge av reisesyke etter lang tid på buss. Disse forholdene vil igjen kunne føre til at elevene får et redusert læringsutbytte. Når elevene er slitne etter lang reiseveg, vil dette kunne gå ut over undervisningen i begynnelsen av dagen. Når elever gruer seg for lang reiseveg hjem etter en lang skoledag, så vil det igjen redusere læringsutbytte mot slutten av dagen.

Skolemiljø

Det er kommunenes ansvar å gi elevene et grunnskoletilbud som gir hver enkelt en rett til *”eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring”*, jf opplæringslovens § 9a-1. Selv om opplæringsloven ikke nødvendigvis gjelder under transport til og fra skolen, er det hevet over tvil at elever som er avhengig av langvarig transport for å kunne ivareta sin skolerett, blir påført ubehag også i skoletiden som ikke er i overensstemmelse med intensjonene i kapittel 9a.

Barneombudets arbeid

Barneombudet har utfordret tidligere kommunal- og regionalministre på spørsmål om hva som kan gjøres for at arealmessige store kommuner som er tynt befolket kan opprettholde driften av grendeskoler, og om ikke deler av tilskuddet til skoleskyss bør brukes til å subsidiere grendeskoler i grigrendte strøk av landet. Barneombudet har også påpekt at det skapes utrygghet hos familiene og ubehag for barna hvis kommunale forsøk på å nedlegge grendeskoler stadig er på dagsordenen. Både barna og familiene trenger en planleggingshorisont for sine liv, og tilgang på skoler i nærheten av der de bor bør inngå i en slik planleggingshorisont.

Momenter i saksfremlegg

I denne konkrete saken bør det forutsettes at kommunen i saksframlegget dokumenterer hvordan en overføring til andre skoler vil gi en like god, eller bedre, ivaretagelse av barna.

Momenter av betydning kan være tilhørighet, nærhet, pedagogisk miljø, skolemiljø (psykologisk og fysisk, jf opplæringsloven kapittel 9a), trafikksikkerhet, sikkerhet ved skoletransport, klasse-/basestørrelser, ivaretagelse av barn med spesielle behov, osv. I denne sammenheng må kommunen differensiere ut fra de forskjellige årstider. Med det mener vi at en skoletransport ikke nødvendigvis er forsvarlig vinterstid, selv om den kan aksepteres sommerstid, både på grunn av vegens beskaffenhet, rasfare og lengre reisetid.

Barneombudet mener at det i tillegg til å se på reisetiden også må sees på hvilket skyssmiddel som brukes. Jo lenger reiseveg, jo viktigere er det at hver elev sikres rett til sitteplass med setebelte og at bussen er moderne og i god stand og kan tilby fasiliteter, som for eksempel toalett. I vurderingen av de økonomiske konsekvenser bør et samfunnsøkonomisk aspekt vektlegges.

Barneombudet oppfordrer kommunen til å gi en grundig drøfting i saksfremleggene om hvordan en skolenedleggelse er til barnas beste. Dersom ovennevnte forhold ikke er behandlet i de ulike organ, og barnekonvensjonens bestemmelser om barns beste ikke er utredet, så mener vi det kan foreligge en saksbehandlingsfeil.

Rett til å bli hørt

I prosessen er det viktig å minne om barnekonvensjonen artikkel 12 om barns rett til å bli

hørt, og at deres synspunkter skal vektlegges. Barneombudet forutsetter at kommunen har lagt opp til en prosess som inviterer barn og unge til å delta, og at deres synspunkter gjenspeiles i saksframlegget.

Lovlighetskontroll

Dersom det er grunn til å stille spørsmål ved grunnlaget for den avgjørelsen som blir fattet, minner vi om kommuneloven § 59, som hjemler retten til at 3 eller flere medlemmer av kommunestyret kan bringe saken inn for lovlighetskontroll.

Konklusjon

Slik saken er presentert i brev og telefon, stiller vi spørsmål ved om overføringen av elevene er til barnets beste. Reisetiden for elevene antas å overstige det som er anbefalt norm, jf veilederheftet N-4/85. Kombinert med dårlige veier er det sannsynlig at barna vil bli påført belastninger utover hva som er forsvarlig for barnas beste.

Organisasjoner

LUFSS (Landslaget for nærmiljøskolen) er en organisasjon som arbeider for opprettholdelse av nærskoler. Det kan være nyttig å kontakte organisasjonen for å høre hva de kan bidra med i saken. LUFSS kan du kontakte ved å vende deg til kristoffer.melheim@lufs.no eller til torodd.fagerheim@lufs.no.

Med vennlig hilsen

Knut Haanes

nestleder Janicke Sæther Olsen

rådgiver

Kilde: http://www.barneombudet.no/sfiles/6/57/9/file/nedleggelse_av_skole_prinsipielt.pdf

VEDLEGG 4

Resultat fra spørreundersøkelse om fraflytting:

Som følge av kommunestyrets vedtak den 24. september om nedleggelse av Hedalen ungdomsskole, har vi via hedalen.no gjennomført en spørreundersøkelse om hvordan vedtaket påvirker bygdefolk og potensielle innflytteres bosettingsplaner i bygda. I utgangspunktet rettet vi vår forespørsel til barnefamilier, men det ble og gitt anledning for svar og kommentarer fra øvrige innbyggere.

Over tid forventer man at vedtaket har størst betydning for potensielle innflyttere, men av naturlige årsaker er ikke disse lett tilgjengelige for en spørreundersøkelse. Det er derfor i hovedsak dagens innbyggere i Hedalen som har besvart undersøkelsen og responsen har vært forholdsvis god. Resultatet er imidlertid nedslående (jfr. tabell under).

Oppsummering av spørreundersøkelse

	Familier	Voksne (>16 år)	Barn	SUM
Vi flytter (100 %)	10	20	23	43
50-100 %	8	19	20	39
Inntil 50 %	5	10	10	20
SUM	23	49	53	102
Vi flytter ikke	11	24	23	47
SUM SVAR	34	73	76	149

Utvalgte kommentarer:

- Vi flytter ikke, men dersom vedtaket om nedlegging av skolen hadde kommet tidligere, hadde vi ikke bosatt oss i Hedalen.
- Vi flytter ikke men er sterkt i mot vedtaket.
- Vi flytter, men blir i bygda dersom det etableres et privat alternativ.
- Har ikke barn under 16 år lenger, men flytter med > 50 % sannsynlighet innen 3 år. Føler ubehag ved å bo i en kommune som så klart tilkjenner at de ikke prissetter det som skjer i vårt bygdesamfunn. Et bygdesamfunn som over generasjoner er etablert med bakgrunn i felles innsats til felles nytte.
- Vi kan ikke leve med at våre barn blir utsatt for slike belastninger bare fordi vi har valgt å bo her.
- Har hatt det bra i Hedalen inntil eventuell nedleggelse av ungdomsskolen!
- Vi flytter ikke, men vet om flere som flytter dersom vedtaket står ved lag. Har derfor stor bekymring i forhold til opprettholdelse av fritidsaktiviteter for både store og små når det blir færre innbyggere.
- Det er uaktuelt for vår familie å sende barna på buss til Bagn for ungdomsskole. Vi ser derimot muligheten for privatskole for 1. – 10. klasse som et godt alternativ, og at mulighetene for å få til dette, er stor.

Resultatet fra undersøkelsen er nedslående og bekrefter at en reduksjon av skoletilbudet i Hedalen er et effektivt virkemiddel for å redusere innbyggetallet i bygda. Dersom vedtaket om nedleggelse av ungdomsskole blir endelig er det derfor avgjørende for bygdas overlevelsessevne på sikt at det etableres et privat alternativ.

Anders Lie, Reidun Marie Storruste, Tineke van den Broek og Kai Holmen

VEDLEGG 5

Kommunalminister Liv Signe Navarsete sitt innlegg i "Valdres" desember 2009

Grunnlag for desentralisert skulestruktur

Av Liv Signe Navarsete, kommunal- og regionalminister (Sp)

I fleire kommunar står nedlegging av grendeskular på dagsorden i desse dagar. Nokre stader kjem debatten haust etter haust i samband med rådmannen sitt framlegg til budsjett for neste år. Det skapar ikkje tryggleik for dei som bur i skulekrinsane.

Å endre skulestrukturen er noko lokalpolitikarane avgjer. Min jobb som kommunalminister er å sikre at kommunane har gode rammer for å gi innbyggjarane eit godt tilbod. Nokre stader kan det kanskje vere riktig å leggje ned ein skule – ein skule kan bli for liten til å gi eit godt pedagogisk tilbod.

Men mange stader er grendeskulen sjølve hjartet i bygda. Det vil ramme lokalsamfunnet hardt om skulen forsvinn. I tillegg kan elevane få ein for lang veg til skulen. Det må vere ei grense for kor langt born skal vere nøydde til å reise for å gå på skule.

Det er lagt ned om lag 100 skular under den raud-grøne regjeringa. Det er ein del færre enn under førre regjering. Det høyrer og med til historia at elevtalet i perioden 2001-2005 gjekk opp med over 16 000, medan talet har gått ned med over 6000 dei siste fire åra.

Eg meiner regjeringa har lagt eit godt økonomisk grunnlag for at kommunane kan oppretthalda ein desentralisert skulestruktur om dei ynskjer det.

Kommunane har fått 41 milliardar kroner meir å rutte med etter at vi tok over. Kommunar skal kunne velje å leggje ned skular – men kommunar skal ikkje tvingast til å leggje ned skoler.

Det må være kvaliteten i skulen som avgjer skulestrukturen. Om lokalpolitikarane ikkje ynskjer debatt om skulestrukturen år etter år må politikarane gi rådmannen klår beskjed om å finne andre stader å spare. Får kommunesektoren ned sjukefråveret til dømes, er det milliardbeløp å spare. Energieffektivisering kan òg gi opptil ein milliard kroner i lågare straumrekning for kommunane.

Når kommunane legg ned skuler, får fylkeskommunen ei auka rekning for skuleskyss. I mange tilfelle vil det vere marginalt for det offentlege å spare på skulenedleggingar – fordi skuleskyssutgiftene aukar og det kan bli oppretta privatskule i staden som gjer at kommunane mister inntekter. Eg meiner det er viktig å få fram meir kunnskap om heile regnestykka.

Det er lokalt ein veit best korleis skulestrukturen bør vere. Vetet er likt fordelt i dette landet. Men lokalpolitikarane må ha ein god dialog med innbyggjarane og finne framtidiretta løysingar som gjer at borna får eit best mogleg tilbod.

VEDLEGG 6

Det vises til dagens telefonsamtale, der det bes om en bekreftelse på trekk i kommunens rammetilskudd for elever i private skoler.

Nærmere om korreksjonen for elever i statlige og private skoler:

Korreksjonen av rammetilskuddet for kommunene har to elementer; trekkordningen og korreksjonsordningen.

Gjennom trekkordningen justeres det samlede rammetilskuddet årlig for endringer i antall elever i statlige og private skoler. Den totale inntektsrammen til kommunene blir justert med 80 prosent av gjennomsnittskostnadene per ny elev i grunnskolen. Gjennom trekkordningen får kommunene samlet redusert sitt rammetilskudd ved en økning i antall elever i statlige og private skoler på landsbasis.

Gjennom korreksjonsordningen i utgiftsutjevningen i inntektssystemet foretas en omfordeling mellom kommunene i forhold til det faktiske antall elever i statlige og private skoler. Korreksjonen innebærer en omfordeling av innbyggertilskuddet, som følge av at antall elever som benytter statlige og private skoler varierer mellom kommunene.

Trekksetsen som benyttes i korreksjonsordningen i 2010 for vanlig undervisning er kr. 62.000 per elev. Etter at trekkene er foretatt etter antall elever, tilbakeføres midlene ut igjen til alle kommuner etter deres andel av utgiftsbehovet (kostnadsnøkkelen).

Elevtallene som legges til grunn for korreksjonen i 2010 bygger på gjennomsnittlig elevtall ved disse skolene per 1. oktober 2008 og 1. april 2009, tallene hentes fra Kunnskapsdepartementet/Utdanningsdirektoratet.

*Erland Odden, rådmann
Sør-Aurdal kommune*

*Tlf.: 61348511 / 90872458
E-post: Erland.Odden@sor-aurdal.kommune.no*